

ΣΤ. ΠΑΣΣΕΡ: «Η παληογυνναῖκα» (θ. Κοτοπούλη).

Μιὰ καλοκαιρινὴ περίοδο ἀπὸ τὶς καλύτερες, αὐτὴ ποὺ μᾶς πέρασε, ἄρχισε μὲ τὴν ἔξοχη τὴν «Ἀγοράστρια» τοῦ ἴδιου τοῦ συγγραφέα. Ἡ ἀνοιξιάτικη τόρα πάλι μὲ τὸν Πασσέρ ἀργίζει, μὰ δχι καὶ τόσο καλά.

Δὲν εἶναι ἡ «Παληογυνναῖκα» τῆς προκοπῆς· ἡ συνηθισμένη ἵστορια. Ο Πασσέρ μετὰ τὴν «Ἀγοράστρια» καὶ μετὰ τὴν πανευφωπαϊκὴ σχεδὸν ἐπιτυχία τῆς, ποὺ είναι καὶ μιὰ ὑπέροχη δημιουργία τῆς Μαρίκας μας, μιμήθηκε τὸν ἕαυτό του ὡς πρὸς τὸ ρόλο τῆς πρωταγωνιστριας καὶ δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ λαχανιάζει ἀπὸ σκηνὴ σὲ σκηνὴ γιὰ νὰ βρεῖ κάτι τι καινούργιο, μιὰ πλοκὴ κι' ἕνα γεγονός. Ἀδικα ὅμοις. Τὸ ἔργο λέει τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια, ἡ ἐρωτικὴ του ψυχολογία είναι ἀφόρητη, κοινότυπη, τὰ πρόσωπα φλυαροῦν καὶ δὲν δροῦν κι' ὅταν μάδιστα ζητάνε νὰ δικαιολογήσουν τὶς πράξεις τους, δὲν λένε παρὰ κοινὲς φράσεις. Ἄνια. Μπατάγη.

Καὶ ἡ ἀνία τούτη μεγάλωσε ἀπὸ τὸν φοβερὸ τρόπο, ποὺ ἔπαιξε ὁ κ. Παππᾶς. Τί ὑψος ἦταν αὐτὸ μὲ τὶς μπότες! Ἐνα μουστάκι, μιὰ τζίβα κολλημένη ἀδέξια, μιὰ κρυάδα· φοβερὴ ποὺ πάγωσε ὅλες τὶς σκηνές. Κι' ὅταν ἀνέβαινε ἡ φωνή του στὶς ψηλότερες νότες της, ξεσκιζότανε καὶ γινότανε παράτονος πῆγε νὰ στρώσει πρὸς τὸ τέλος, ἀλλὰ μαῦρο στρώσιμο! Στὶς τραγικές του στιγμές θύμιζε τὸν Τάσο τῆς «Γκόλφως» καὶ γενικὰ ἔπαιξε σὰν μερικοὺς παλαίμαχους, ποὺ παῖζουν ἐκτάκτως καμιὰ φορὰ στὸ θέατρο Παπαϊωάννου κανένα ἔργο τοῦ Μπισσὸν μὲ ἀλλαγμένο τίτλο. Κρίμα, καὶ είχα τόσο πολὺ ἀγωνιστεῖ νὰ πείσω τὸν ἕαυτό μου νὰ μοῦ ἀφέσει!... Μὰ δὲλλος, γιὰ νὰ ποῦμε καὶ τοῦ στραβοῦ τὸ δίκηο, δὲν ἦταν γιὰ τὸν κ. Παππᾶ, ἦταν γιὰ τὸν κ. Γαβριηλίδη, τὸ μέρος τοῦ φολίστα. Αντίθετα ὁ κ. Μυράτ ἀριστος, φωνή,

ῦφος, προφορὰ καὶ κίνηση πολὺ προσεγμένη, μελετημένα καὶ γόνιμα ἐκφρασμένα· κάπου μοῦ φάνηκε σὲ μιὰ στιγμὴ συγκινημένη του δχι καὶ ὅσο θὰ ποθοῦσα, καὶ θὰ μποροῦσε, αὐθόρυμητος, ἀλλὰ τί σημασία ἔχει αὐτὸ μπροστά στὴν πρόοδο καὶ τὴν ἐξέλιξη ἐνὸς τόσο ἀξιόλογου ἥθοποιοῦ, πλουτισμένου ἀπὸ τὴ φύση καὶ ἀπὸ τὴ μελέτη! Ἡ κ. Βιτσιώρη στὸ θεατρικότατο φόλο της, τὸν χρησιμότατο γιὰ νὰ φανεῖ τὸ ἔργο πιὸ εὐχάριστο, καλὸς κι' εὐρωπαῖος, καθὼς πάντα κι' εὐσυνείδητος ὁ κ. Γιαννίδης.

Γιὰ τὴ Μαρίκα δὲ μιλάω. Ἡταν σκάλες ὀλόκληρες ἀνότερη ἀπὸ τὸ ἔργο, κομψότατη γλυκύτατη καὶ σὲ ὡρισμένες ἐρωτικὲς σκηνές, φωτισμένη ἀπὸ τὴ λάμψη τῆς ἀγάπης, καλύτερη ἀπὸ τὴν καλύτερη δεσποινίδα τῶν εἰκοσι χρονῶν. Δὲν κρίνεται πιὰ ἡ Μαρίκα, ἡ πιὸ ἀρτια καλλιτεχνικὴ ἐμφάνιση τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, μαζὶ μὲ τὸ Σολωμό.

Λίγο ἀκόμα καὶ θὰ ξέχναγα τὴν κ. Ἡσαΐα καὶ θὰ ἦταν ἀδικο. Γιατὶ σταθερὰ προοδεύει σὲ ὅλα κι' ἀν ἡ φράση της ὡς ἐνότητα γίνεται κάπως μονότονη κι' ίσοπεδωτικὴ γιὰ τὰ διάφορα αἰσθήματα, ποὺ ἔχει νὰ ἐκφράσει, πρὸ παντὸς γιατὶ κάνει τὶς τελεῖες της μὲ τὸ ἴδιο συρτὸ λύγισμα, ὡς τόσο είγαι θεατρικὰ (καὶ φυσικὰ) ὥραια καὶ τὸ μέλλον γιὰ μιὰ χρήσιμη καρδιέρα δικό της μὲ πολλὲς ἐλπίδες ν' ἀποχτῆσει θαυμαστὰς—κάθε ἔργο καὶ περισσότερους.